

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Projekt EU4GEO — Erasmus+ / Jean Monnet • interní metodický podklad pro učitele

Metodika pro učitele: Rozhodni v Radě EU

Kvarta • Blok 1 • Digitální simulace kvalifikované většiny (navazuje na „Legislativní ping-pong“)

Tato metodika popisuje, jak pracovat s interaktivní webovou simulací „Rozhodni v Radě EU: Zákaz energetických nápojů pro nezletilé“ a navazujícím **pracovním listem**. Materiál rozvíjí Část B bloku 1 („Legislativní ping-pong: Zakážeme energiťáky?“) — zatímco ping-pong ve třídě simuluje proces vyjednávání mezi Komisí, Parlamentem a Radou, tato digitální simulace se soustředí výhradně na poslední krok: hlasování kvalifikovanou většinou uvnitř Rady EU, se všemi 27 členskými státy a jejich reálnými přibližnými počty obyvatel (stav k roku 2024).

Cíl hodiny

Žák prakticky pochopí mechanismus kvalifikované většiny v Radě EU — souhlas alespoň 55 % států a zároveň alespoň 65 % obyvatel EU — a dokáže vysvětlit, proč tato dvojí podmínka existuje a jak mění vyjednávací sílu velkých a malých členských států.

Doporučený průběh hodiny (25–30 min)

- **0–5 min – Připomenutí pravidla:** Krátce zopakujte z předchozí hodiny (ping-pong), jak funguje kvalifikovaná většina v Radě EU (55 % států + 65 % obyvatel). Zdůrazněte, že jde o skutečné pravidlo podle Lisabonské smlouvy.
- **5–15 min – Samostatná práce se simulací:** Žáci otevřou simulaci a projdou

Kroky 1–3 pracovního listu — zjistí výchozí stav hlasování, vyzkouší přepínače „Povedlo se přesvědčit: Ano/Ne“ u jednotlivých nerozhodnutých států a sledují, jak se mění obě procenta.

- **15–20 min - Klíčový experiment:** Žáci přepnou na „Ano“ u všech čtyř nerozhodnutých států (Francie, Itálie, Španělsko, Rumunsko) najednou a porovnají výsledek s dílčími pokusy z předchozího kroku (Krok 3 pracovního listu).
- **20–28 min - Diskuse „PROČ“:** Proberte společně, proč samotný počet přesvědčených států nestačí a proč vynechání byť jen jednoho velkého státu (např. Rumunska) zabrání přijetí návrhu.
- **28–30 min - Shrnutí:** Propojte s reálným příkladem — kdyby EU hlasovala jen podle počtu států, malé státy by mohly přehlasovat státy zastupující většinu obyvatel Unie.

Na co dát pozor / časté chyby žáků

- **„Čím víc zemí, tím líp“:** žáci často předpokládají, že stačí přesvědčit hodně (jakýchkoli) zemí. Simulace ukazuje opak — na startu už 18 z 27 zemí (66,7 %) podporuje návrh, ale zastupují jen 24 % obyvatel EU, takže návrh neprojde.
- **Záměna institucí:** Rada EU (ministři, hlasuje o zákonech) není totéž co Evropská rada (premiéři/prezidenti, summity) — připomeňte rozdíl z předchozí části bloku.
- **Domněnka o reálnosti návrhu:** zdůrazněte žákům, že samotný návrh zákazu energetických nápojů i postoje jednotlivých zemí v simulaci jsou fiktivní a slouží jen k procvičení mechanismu hlasování — to je uvedeno i přímo na stránce simulace.

Rozšíření (doma, 15–20 min)

Žáci navštíví oficiální stránky Rady EU (consilium.europa.eu) a vyhledají aktuální informace o hlasování kvalifikovanou většinou. Úkolem je najít jeden konkrétní příklad legislativy, o které Rada v poslední době hlasovala, a zapsat, zda a proč byla přijata nebo zamítnuta.

Hodnocení

Hodnotí se především kvalita zdůvodnění v pracovním listu (proč návrh prošel nebo neprošel), nikoli to, zda se žákovi podařilo návrh „prosadit“. Cílem není vyhrát hlasování, ale pochopit, proč funguje tak, jak funguje.

Odpovědi k otázkám v pracovním listu

- **Krok 1 (výchozí stav):** podporuje 18 z 27 zemí (66,7 % — podmínka počtu států je splněna), ale tyto země zastupují jen cca 24 % obyvatel EU (podmínka obyvatelstva splněna není). Návrh tedy na startu neprochází.
- **Krok 2 (dílčí přesvědčování):** přepnutí na „Ano“ jen u některých ze čtyř nerozhodnutých států (Francie, Itálie, Španělsko, Rumunsko) podíl obyvatel zvýší, ale i přesvědčení tří největších z nich (bez Rumunska) dosáhne jen cca 63,0 % — stále pod prahem 65 %.
- **Krok 3 (všechny čtyři najednou):** až přepnutí na „Ano“ u všech čtyř nerozhodnutých států zvýší podíl obyvatel na cca 67,2 %, čímž se (těsně) překročí i druhý práh a návrh je přijat.
- **Krok 4 (zamyšlení):** dvojí podmínka chrání jak menší státy (potřeba širší politické shody), tak zamezuje tomu, aby malá skupina lidnatých států přehlasovala většinu členů, i tomu, aby velké množství malých států přehlasovalo většinu obyvatel Unie.